

Η υπόθεση της ενέργειας στα χέρια των πολιτών

Τα τελευταία χρόνια η χώρα μας ζει μόνιμα κάτω από τη σκιά μιας απειλής, που επαναλαμβάνεται μονότονα και συστηματικά: είναι η σκιά του φόβου του μπλακ άουτ και της ανεπάρκειας του ηλεκτρικού συστήματος. Με ορατό τον κίνδυνο, όπως λένε, να κινδυνεύσει η οικονομική ανάπτυξη και οι καταναλωτικές μας ανάγκες. Με την επίκληση αυτής της απειλής, κολοσσοί του ενεργειακού τομέα, αλλά και η ΔΕΗ, έχουν εισβάλλει επιθετικά, σχεδιάζοντας νέες μονάδες με ορυκτά καύσιμα (λιγνίτη, εισαγόμενο λιθάνθρακα και φυσικό αέριο), επαναφέροντας, ταυτόχρονα, και τον μπαμπούλα της πυρηνικής ενέργειας. Με τα όσα είναι γνωστά, μέχρι σήμερα, η παραγόμενη ισχύς στη χώρα πρόκειται να υπερδιπλασιαστεί.

Την ίδια στιγμή, πάμπολλες περιοχές της χώρας και οι πολίτες τους ζουν τις συνέπειες αυτής της ξέφρενης κούρσας του ενεργειακού ανταγωνισμού. Στις λιγνιτικές περιοχές συνεχίζεται η πολιτική της ερημοποίησης και της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, ενώ οι κινητοποιήσεις των πολιτών αντιμετωπίζονται με διώξεις (βλέπε Άγ. Δημήτριο – Ρυάκιο Κοζάνης). Περιοχές πληγωμένες και υποβαθμισμένες, από παλιότερες αλλά και υπάρχουσες ρυπογόνες δραστηριότητες, απειλούνται με την κατασκευή νέων λιθανθρακικών

μονάδων (Λάρυμνα, Αντίκυρα, Μαντούδι, Αλιβέρι, Αστακός) και την παράλογη υπερσυγκέντρωση μονάδων φυσικού αερίου (Βοιωτία, Αλιβέρι, Θριάσιο, Άγ. Θεόδωροι Κορινθίας). Δεν μένουν έξω από το χορό, ακόμη και περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, όπως η περιοχή της Ελαφονήσου στην Λακωνία. Όλοι εμείς, που αγωνιζόμαστε να αποτρέψουμε τις καταστροφικές αυτές επιλογές, αντιμετωπίζομαστε σαν υπονομευτές της “ανάπτυξης” και της ευημερίας της κοινωνίας.

Σε μια περίοδο που η χώρα μας βρίσκεται στο περιθώριο της διεθνούς κοινότητας, όχι μόνο επειδή φαίνεται ανίκανη να τηρήσει τις διεθνείς δεσμεύσεις της απέναντι στο πρωτόκολλο του Κιότο, αλλά και επειδή δείχνει ανίκανη ακόμη και να καταγράψει τους ρύπους, εξακολουθεί να υιοθετείται η λύση των πιο βρώμικων καυσίμων. Αυτών που έχουν σπείρει την πλήρη καταστροφή του περιβάλλοντος στις περιοχές του λιγνίτη, αυτών που αναγκάζουν ολόκληρα χωριά να μετοικίσουν, αυτών που έχουν εκμηδενίσει κάθε άλλη οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα. Αρνούνται να αναγνωρίσουν τα τεράστια προβλήματα που έχουν προκαλέσει στην ποιότητα της ζωής και την υγεία χιλιάδων ανθρώπων, κλείνουν τα μάτια τους στο φαινόμενο των μικρών παιδιών που μεγαλώνουν με τις αναπνευστικές συσκευές στο χέρι. Αντίθετα, προδιαγράφουν και για πολλές άλλες περιοχές, αυτήν την αποτρόπαια κατάσταση.

Δεν παραβλέπουμε τους υπαρκτούς κινδύνους και τις ανάγκες. Γνωρίζουμε, όμως, πολύ καλά ότι οι κάθε φορά ανάγκες προσδιορίζονται από το συγκεκριμένο μοντέλο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που ακολουθείται. Αν και δεν έχουμε όλοι τα ίδια ιδεολογικά και πολιτικά “πιστεύω”, μπορούμε να καταλάβουμε ότι δεν είναι μονόδρομος το δόγμα της υπερπαραγωγής και της υπερκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ρωτάμε ανοιχτά όσους μας παρουσιάζουν σαν δεδομένη την ανάγκη της αλματώδους αύξησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και τη χρήση των πιο βρώμικων καυσίμων:

- Πότε μπήκαν στον κόπο να συζητήσουν μαζί μας, να μας πείσουν ή, έστω, να εξασφαλίσουν τη συναίνεσή μας, για το συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης των περιοχών μας;
- Πώς μπορούν να έχουν την ίδια άποψη για τις πραγματικές ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια, από τη μια, οι κάτοικοι της Κοζάνης (πνιγμένοι στην τέφρα του λιγνίτη), οι κάτοικοι της Αντίκυρας (του αλουμινίου και της κόκκινης λάσπης), του Αλιβερίου (των τσιμέντων και του μαζούτ), της Λάρυμνας (των ρύπων και των εκατομμυρίων τόνων σκουριάς της ΛΑΡΚΟ), του Θριάσιου (της Χαλυβουργικής, των διυλιστηρίων, των ναυπηγείων κλπ.) και, από την άλλη, οι παραγωγοί της ηλεκτρικής ενέργειας, που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι να καταναλώνεται όλο και περισσότερη ενέργεια, για να παράγουν όλο και περισσότερο, για να κερδίζουν όλο και περισσότερο (κάτω από την ομπρέλα της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας);
- Πότε ασχολήθηκαν με την εφαρμογή ουσιαστικών πολιτικών εξοικονόμησης ενέργειας, που θα μπορούσαν να περιορίσουν σε μεγάλο βαθμό τη ζήτηση;
- Γιατί αδιαφορούν για τη μεγαλύτερη εισαγωγή του φυσικού αερίου στην τελική χρήση και προτιμούν τη χρήση του στην ηλεκτροπαραγωγή, όπου μεγάλο ποσοστό ενέργειας πηγαίνει χαμένο;
- Γιατί ανέχονται τις ανεξέλεγκτες χωροθετήσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (που συνεπάγονται νέα περιβαλλοντικά προβλήματα), καλλιεργώντας τη δυσπιστία στην κοινή γνώμη, απέναντι σε ήπιες μορφές ενέργειας, που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση των αναγκών της χώρας;
- Γιατί επιμένουν στο συγκεντρωτικό μοντέλο και, αντί να αποφορτίσουν τις κορεσμένες περιοχές (όπως της Δυτικής Μακεδονίας), προχωρούν στη δημιουργία ενός νέου τεράστιου ενεργειακού κέντρου, στην ευρύτερη περιοχή της Βοιωτίας – Εύβοιας – Αττικής (με 4 λιθανθρακικές μονάδες και 14 νέες μονάδες φυσικού αερίου, πέραν αυτών που υπάρχουν στο Αλιβέρι, το Λαύριο και το Κερατσίνι);
- Γιατί δεν συγκινούνται από τις κραυγές αγωνίας των κατοίκων των λιγνιτικών περιοχών, γιατί δεν περιορίζουν τη χρήση του λιγνίτη και, αντίθετα, θέλουν να εισάγουν και το λιθάνθρακα στην ηλεκτροπαραγωγή, επιμένοντας στα πιο βρώμικα ορυκτά καύσιμα;

Αυτά, και πολλά άλλα γιατί, έχουμε να τους απευθύνουμε. Και επειδή οι απαντήσεις είναι προφανείς, **αμφισβητούμε, με όλη μας τη δύναμη, τον ενεργειακό σχεδιασμό που ακολουθείται.** Έναν ενεργειακό σχεδιασμό, που όπως παραδέχονται και οι ίδιοι οι συντάκτες του, έχει ανατεθεί στις δυνάμεις της αγοράς: *"Ο προσδιορισμός των ποσοστών συμμετοχής της κάθε μιας από τις παραπάνω πηγές στο σύνολο της ηλεκτροπαραγωγής δεν είναι ούτε εύκολος ούτε αναγκαίος, δεδομένου ότι, όπως προελέχθη, τα ποσοστά συμμετοχής στο ισοζύγιο των διαφόρων καυσίμων σε όλες τις απελευθερωμένες αγορές αφορούν τους παραγωγούς, οι οποίοι ελεύθερα αποφασίζουν για τις επενδύσεις τους αναλαμβάνοντας τους σχετικούς κινδύνους"*

Τους επιστρέφουμε, λοιπόν, το άγχος και την αγωνία για το αν θα λειτουργήσει το μοντέλο που έχουν επιλέξει. Ας είναι όλο δικό τους. Έχουν περάσει, πλέον, οι εποχές που οι πολίτες αυτής της χώρας παρακολουθούσαν σαν θεατές τις κρίσιμες πολιτικές επιλογές, που καθορίζουν το μέλλον μας και τη ζωή μας. Σε όσους προσπαθούν να μας καθησυχάσουν, να μας οδηγήσουν σε ατομικές ή τοπικές λύσεις (σώζοντας ο καθένας το τομάρι του), έχουμε να αντιτάξουμε ένα, καθημερινά διογκούμενο, **μέτωπο ενέργειας**, των πολιτών των λιγνιτικών περιοχών, των περιοχών των λιθανθρακικών μονάδων και της υπερσυγκέντρωσης των μονάδων του φυσικού αερίου, των πολιτών των περιοχών με τη μεγάλη συγκέντρωση και κατανάλωση ενέργειας (Αττική, Θεσσαλονίκη), καθώς και κάθε πολίτη που προσδοκά μια βιώσιμη ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον και μια αξιοπρεπή και ποιοτική ζωή, αντάξια του ανθρώπου του 21^{ου} αιώνα.

Αυτή μας την απαίτηση, καθώς και το άνοιγμα μιας δημόσιας, ουσιαστικής συζήτησης για τα ζητήματα της ενέργειας θα τα διεκδικήσουμε με κάθε τρόπο. Είμαστε αποφασισμένοι να πάρουμε την υπόθεση στα χέρια μας.

Πρώτο μεγάλο μας βήμα θα είναι τα εγκαίνια της Διεθνούς έκθεσης Θεσσαλονίκης, Σάββατο, 6 Σεπτέμβρη 2008, στις 6 μ.μ., στην Καμάρια

Θα είμαστε εκεί, πολίτες από κάθε γωνιά της Ελλάδας, με το δικό μας μπλοκ ενέργειας, για να διεκδικήσουμε: Ενεργειακή πολιτική για την κοινωνία και όχι για τους παραγωγούς ενέργειας.

ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΑ

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΡΥΑΚΙΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ**